Cena za egzemplarz 15 groszy

Cena za egzemplarz 15 groszy

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GÓRNOŚLĄZAK
wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!
Redakcja i Administracja: Katowice, św. Stanisława 4
Telefon 1414 i 156 — P. K. O. Katowice 304540

ZA OGŁOSZENIA
płaci się 20 gr za wiersz milim. Wiersz reklamowy 70 gr.
Na pierwszej stronie 80 groszy.

Nr. 276 — Katowice, piątek 25-go listopada 1932 r. — Rok 31

Położenie w Niemczech

Oczekiwana z wielkiem zainteresowaniem konferencja prezydenta Hindenburga z przywódcą narodowych socjalistów Hitlerem wyjaśniła sytuację przesileniową w jednym kierunku, a mianowicie stwierdziła, że sędziwy feldmarszałek bynajmniej nie zamierza wypuścić ze swoich rąk steru Rzeszy. Już pierwsze spotkanie agresywnego trybuna z opanowanym mężem stanu nie pozostawiło pod tym względem wielkiego pola wątpliwościom. Ich konferencja onegdajsza zamknęła je całkowicie.

Oczywiście prezydent - feldmarszałek, pod względem formalnym, trzyma się ściśle przepisów etykiety parlamentarnej. Nie zamierza jednak wystawiać losów państwa na hazard w grze partyj, pozbawionego większości parlamentu.

Konferencja z Hitlerem jest niewątpliwie aktem grzecznościowym. Postawione mu warunki — wyrazem poczucia odpowiedzialności. Zwłaszcza jeden z tych warunków, zastrzegający prezydentowi wpływ na obsadzenie tek Reichswehry i spraw zagranicznych, w sposób niedwuznaczny oświetla stosunek Hindenburga do Hitlera. Czy w tej sytuacji istnieje prawdopodobieństwo osiągnięcia przez tego ostatniego posterunku kanclerza Rzeszy?

Jak donoszą, narazie telegraficzne, relacje nastrojów w politycznych kołach berlińskich, prawdopodobieństwo to oceniane jest sceptycznie. I zapewne słusznie. Sceptycyzm ten bowiem ma uzasadnienie w psychologicznej stronie sytuacji.

Nie ulega wątpliwości bowiem, iż Hitler, wlokący za sobą cały bagaż środków agitacji, które zapewniły mu bądź co bądź olbrzymią popularność i wiele miljonów zwolenników, nie jest dzisiaj wolny w swoich zasadniczych decyzjach politycznych. Miljony jego wyborców oczekują odeń zbyt wiele, by mógł on, bez największego dla siebie ryzyka, przyjąć silnie okrojoną władzę, której mogłaby go w każdej chwili pozbawić wola prezydenta. Musi zatem dążyć do pełni dyspozycji instrumentem państwowym.

Obok Hitlera — kanclerza niema miejsca na żadną indywidualność, zwłaszcza na najwyższym urzędzie głowy państwa. Tymczasem **Hindenburg nie zamierza rezygnować z rzeczywistej władzy i niema przy nim miejsca na kanclerza - dyktatora.**

W ten sposób zarysowuje się konflikt, z którego kompromis byłby najtrudniejszem i najpewniej nieszczerem wyjściem. Czy jest on jednak możliwy?

Można w to wątpić. Byłby on w każdym razie mało naturalny i następstwa jego byłyby niezmiernie oryginalne, a może nawet dramatyczne.

Kompromis sprowadziłby się do ustępstw ze strony Hitlera. Telegramy donoszą, iż b. gubernator banku Rzeszy dr. Schacht, na naradzie przywódców narodowych socjalistów, miał doradzać tę taktykę swemu szefowi partyjnemu. Pozwala to przypuszczać, że trzeźwy rachmistrz odnalazł w nastrojach mas hitlerowskich objawy skłaniające do szybkiego działania. Obecność takich nastrojów jest zresztą bardziej niż prawdopodobna. Hitler obiecywał swoim wyborcom ratunek z kryzysu. Nic więc dziwnego, że nie wystarczają im dzisiaj konferencje i komunikaty. Żądają dotrzymania zobowiązań.

Czy więc Hitler zostanie kanclerzem lub nie, drażliwości wewnętrznej sytuacji niemieckiej nie zostaną jeszcze załagodzone.

Hitler nie dorósł jeszcze do piastowania godności kanclerskiej.

Berlin. Odpowiedź prezydenta Hindenburga na memorjał Hitlera wręczona została wczoraj o godz. 15. Dokument podpisał sekretarz stanu v. Meisner. O treści odpowiedzi ogłoszony został następujący komunikat urzędowy: W piśmie swem z dnia 23. bm. p. Adolf Hitler odmówił wykonania udzielonego mu zlecenia, aby ustalił, czy istnieje większość parlamentarna dla tworzonego przezeń ewentualnie rządu, proponując ze swej strony, aby prezydent Rzeszy bez zastrzeżeń i bez uprzedniego stwierdzenia, czy większość w Reichstagu istnieje, poruczył mu misję formowania rządu i obdarzył rząd pełnomocnictwami, przysługującemi prezydentowi Rzeszy. **Prezydent Rzeszy tę propozycję odrzucił, gdyż uważa, iż nie mógłby przyjąć odpowiedzialności wobec narodu niemieckiego za zdanie przysługujących mu pełnomocnictw przywódcy partji, która ustawicznie podkreśla swój ekskluzywny charakter. Ponadto prezydent Rzeszy obawiać się musi, że prowadzony przez Hitlera gabinet prezydjalny z natury rzeczy przyjąłby formę dekretów partyjnych ze wszystkiemi towarzyszącemi jej następstwami, mogącemi spowodować zaostrzone przejście w łonie narodu niemieckiego, za co prezydent Rzeszy wobec złożonej przez siebie przysięgi i własnego sumienia nie mógłby wziąć odpowiedzialności.** Szczegóły rokowań, prowadzonych w ostatnich dniach, wynikają z tekstu korespondencji, która ogłoszona została jeszcze wczoraj wieczorem. Niezwłocznie po otrzymaniu listu Meisnera, Hitler wysłał odpowiedź na pismo. Treść listu Hitlera będzie ogłoszona równocześnie z innemi dokumentami. Z kół politycznych donoszą, że prezydent Rzeszy jeszcze w ciągu czwartkowego wieczora miał przyjąć przywódców poszczególnych stronnictw.

Nie tracą nadziei.

Berlin. Wczoraj wieczorem prezydent Reichstagu Goering przyjął w zastępstwie Hitlera przedstawicieli prasy niemieckiej i zagranicznej, którym m. in. oświadczył, że zachodzi duże prawdopodobieństwo, że przesilenie wywołane zostało według zgóry ułożonego planu, mającego na celu wykazanie niemożności utworzenia rządu większości parlamentarnej. Tym sposobem chciano uzyskać podstawę do rekonstrukcji i wzmocnienia gabinetu prezydjalnego z Papenem lub inną osobą neutralną na czele. Zdaniem narodowych socjalistów, stwierdził Goering, zamknięcie dyskusji między prezydentem Rzeszy a Hitlerem nie oznacza jeszcze zerwania wszystkich mostów. Nie wiadomo bowiem, co czas niesie. Niemniej jednak partja narodowosocjalistyczna zwalczać będzie każdy rząd obecnie uformowany z taką samą bezwzględnością, jak to czyniła w stosunku do gabinetu Papena.

Episkopat wypowiada się za utrzymaniem spoczynku niedzielnego.

Warszawa. Episkopat polski odbywa w pałacu arcybiskupim w Warszawie konferencję, w której biorą udział obaj księża kardynałowie, arcybiskupi i biskupi. Księża biskupi zajęli się między innemi także sprawą projektu zmiany ustawy o święceniu niedzieli. Wiadomość o zamierzonej zmianie, mającej wprowadzić poważny wyłom do święcenia niedzieli i świąt, wywołała u katolików silny i usprawiedliwiony sprzeciw. **Episkopat nie omieszkał wystąpić do rządu w obronie dni świętych** i spodziewa się, że w razie wniesienia takiego projektu do sejmu, tak posłowie katoliccy, jak katolickie organizacje, zabiegać będą o utrzymanie religijnego charakteru dni świętych, będących jednocześnie dniami zasłużonego wypoczynku dla pracującej ludności.

Czas pracuje dla Polski.

Strassburg. Deputowany August Gratien opublikował w „Journal d'Alsace et de Lorraine" artykuł, w którym wykazuje, że argument demograficzny, wysuwany przez Niemców w ich rewindykacjach terytorjalnych, coraz bardziej traci na sile wobec katastrofalnego spadku przyrostu naturalnego ludności niemieckiej. Zjawisku temu przeciwstawia autor artykułu niezwykłą żywotność narodu polskiego i konkluduje: „Z punktu widzenia demograficznego niema zatem wątpliwości: mimo wszelkich pozorów przyszłość należy do Polski, nie zaś do Niemiec. Fakt ten pociąga za sobą szereg ważnych konsekwencyj i wyjaśnia, dlaczego w Niemczech tyle dokłada się starań, by już teraz poddać pod dyskusję pewne kwestje polityczne".

Podpisanie polsko-sowieckiej umowy koncyljacyjnej.

Moskwa. 23. listopada odbyło się w komisarjacie ludowym spraw zagranicznych w Moskwie podpisanie konwencji koncyljacyjnej pomiędzy Polską a Sowietami, której zawarcie było przewidziane w polsko - sowieckim pakcie nieagresji z dn. 25. lipca 1932 r.

*

Berlin. „Berliner Tageblatt", donosząc z Warszawy o zawarciu paktu konsyljacyjnego pomiędzy Polską a Sowietami pisze o zbliżeniu między obu tymi krajami. Moskiewski korespondent tego dziennika donosi, że widoki rychłej ratyfikacji samego paktu o nieagresji pomiędzy Polską a Sowietami, jak również umowy pomiędzy Sowietami a Francją poprawiają się.

Największe bezrobocie w Niemczech.

Czechosłowacja na czwartem — Polska na siódmem miejscu w Europie.

Praga. Ze wszystkich państw europejskich największe bezrobocie panuje w Niemczech, gdzie jest 5 miljonów bezrobotnych. Drugie miejsce w statystyce bezrobocia w Europie zajmuje Anglja, — gdzie jest 3 miljony bezrobotnych. We Włoszech naliczono półtora miljona bezrobotnych. Czwarte miejsce zajmuje Czechosłowacja, gdzie według danych urzędowych jest 524.171 bezrobotnych. Dalej następują państwa: Belgja 250.000 bezrobotnych, Francja 300.000, **Polska 290.000,** Austrja 280.000, Holandja 120.000 bezrobotnych, Węgry 100.000, Szwajcarja 96.000, Szwecja 85.000, Danja 80.000, Rumunja 65.000, Jugosławja 50.000. Przeważna ilość państw roztoczyła wielką opiekę nad bezrobotnymi. Najgorsza jednak opieka nad bezrobotnymi jest we Włoszech i na Węgrzech. Z powyższego zestawienia wynika, że bezrobocie jest zjawiskiem powszechnem. Według opinji ekonomistów, bezrobocie jest wynikiem postępu w technice. Według obliczeń fachowców, pracę w przemyśle, którą dawniej wykonywało 5 robotników, wykonuje obecnie tylko 3 robotników. W czechosłowackich kołach zawodowych coraz to szerzej omawia się kwestję zaprowadzenia 40 - godzinnego tygodnia pracy, by w ten sposób zmniejszyć rozmiary bezrobocia.

Ojciec św. przyjął Paderewskiego.

Rzym. Papież przyjął na audjencji Paderewskiego.

Krwawa tragedja rodzinna w Nowym Bytomiu.

Wczoraj wieczorem w domu Roterów w Nowym Bytomiu rozegrała się krwawa tragedja rodzinna. W czasie sprzeczki małżeńskiej 27-letni Józef Roter **w przystępie ataku furji zadał swej żonie Helenie kilka ciosów nożem, a gdy ta wybiegła na korytarz, porwał 1½ roczne dziecko swe, Łucję, z łóżka i rzucił przez okno z drugiego piętra na bruk. Następnie Roter poderżnął sobie brzytwą gardło.** Sprawcę usiłowanego zabójstwa i dziecko odwieziono do szpitala, gdzie **walczą ze śmiercią.** Stan Roterowej nie jest groźny.

W brudnej aferze „Oswagu" uwypukla się coraz jaskrawiej wina Plessa.

Drugi dzień rozprawy „Oswagu" odbywa się nadal przy bardzo wielkiem zainteresowaniu publiczności.

Na wstępie św. płk. Jankowski stwierdza kategorycznie, iż duszą „Oswagu" był dr. Ebeling, który mimo swego stanowiska dyrektora technicznego kierował sprawami finansowemi.

Zkolei zeznaje św. inż. Aleksander Egert, b. nadzorca sądowy „Oswagu", który na tym stanowisku przebywał przez 9 miesięcy. Z chwilą, gdy objął swe stanowisko znalazł w kasie zaledwie 4000 zł. Uważa, iż „Oswag" załamał się z braku gotówki i pogorszenia ogólnej konjunktury na rynku światowym. Początkowo byli wszyscy dobrej myśli, sądząc, że „Oswag" da się uratować. Dopiero później przekonał się o beznadziejności wszelkich wysiłków, a oczy otworzyły mu się wówczas, gdy pojechał do Szwajcarji do f-y „Amonium". Tutaj ujrzał cały skandal. W biurze nie było żadnych książek, znajdował się tam jakiś adwokat, zastępujący Zarząd. Skarżył mu się ów adwokat, iż niema nawet na zakup znaczków. Przyglądając się wszystkiemu bliżej, spostrzegł, iż „Oswag" a Zakłady ks. Pszczyńskiego to jedno i to samo.

Świadkowi zkolei zadał szereg pytań p. prokurator dr. Nowotny. Odpowiedzi na te pytania wypadły druzgocąco dla oskarżonego Ebelinga. Okazuje się, iż żadnych papierów rozliczeniowych pomiędzy „Oswagiem" a „Amonium" nie można było znaleźć, kapitał akcyjny „Oswagu" był wpłacony częściowo towarami. Konto „Amonium" uznał bez żadnych podkładek. Obrona zadaje świadkowi szereg pytań, chcąc w ten sposób zatuszować obciążające zeznania świadka. Obrońcy Zbisławski, Brokman, Polski oraz rzeczoznawca p. b. min. inż. Kwiatkowski zadają szereg pytań, które wyjaśniają szereg spraw. Św. oświadcza m. in., iż nadzór sądowy poszkodował masę wierzycieli na 1,5 do 2 miljonów zł. Uważa, iż ostatecznie dobity został „Oswag" przez S. A. Hohenlohe, która zabrała ostatnie pieniądze.

Przesłuchiwany **p. Pless przerzucał odpowiedzialność na oskarżonych, jako kierowników przedsiębiorstwa oraz na generalnego dyrektora swojego, Nasse'go i drugiego swego pełnomocnika, dyrektora Pistoriusa. Obaj są już w Niemczech. Nie oszczędził też p. Pless starego „Fürsta" swego ojca, o którym twierdził, że tenże dyrygował wszystkiemi sprawami koncernu pszczyńskiego, ale... też nie bez ograniczeń, bowiem wykonywał plany finansowe... Geheimrata Neumayera z Norymbergji, jakoby swego wspólnika. Zeznania Plessa, na tle zeznań oskarżonych oraz innych przedstawicieli przemysłu śląskiego, mających do czynienia z koncernem pszczyńskim, wywołały niezmiernie niesmaczne wrażenie. Jest to stek krętactw wzajemnie z sobą sprzecznych i to w kombinacjach wprost fantastycznych. W miarę posuwania się naprzód rozprawy ujawniają się metody postępowania koncernu pszczyńskiego, w które dotychczas trudno było wierzyć.**

Następny świadek, gen. dyr. Zw. Azotowych w Chorzowie, p. Podoski wyjaśnia sądowi kwestje handlowych tranzakcyj z „Oswagiem" — przyczem oświadcza, iż nie wszedłby w kontakt handlowy z „Oswagiem", gdyby wiedział, że jest to firma oparta na kruchych podstawach finansowych. Obrona usiłuje swemi pytaniami zatrzeć niekorzystne zeznania świadka dla oskarżonych, jednakże to jej się nie udaje, gdyż na wszystkie pytania odpowiada świadek bardzo rzeczowo i obszernie, przyczem odpowiedzi te jeszcze bardziej stwierdzają winę oskarżonych.

Zkolei zeznawali jako świadkowie pp. Gross, prokurent f-y „Nitron", św. Bezuch, prok. f-y Klimanek, dyr. finansowy Huty i Laury p. Zawadzki, inżynier Jan Grzesik, oraz p. Gil Marta sekretarka Ebelinga.

Po południowej przerwie zeznawali notarjusze Mildner, Mroczkowski.

Św. pułkownik Schneider, były dyrektor techniczny „Oswagu" zeznawał naogół bardzo mętnie. Na jaw wyszło, że w „Oswagu" odgrywał on rolę dwulicową. Umieszczał np. w „Wolnem Słowie" artykuły przeciwko Zarządowi „Oswagu" mimo, iż tam pracował, w Województwie interwenjował za Niemcami, przedstawiając Pistoriusa, Ebelinga i Uhliga jako przyjaciół Polaków, z drugiej zaś strony wysokich urzędników Województwa denuncjował przed ks. pszczyńskim, samemu zaś ks. pszczyńskiemu doradzał, jaką ma obrać taktykę, by Pistorius, Ebeling i Uhlig mogli zostać na swych stanowiskach. Schneider za denuncjację i smarowanie w „Wolnem Słowie" swych kolegów i członków rady „Oswagu" został zwolniony.

Jeden z dalszych świadków p. Wojtyła, zast. dyr. Śląskiego Zakładu Kredytowego, stwierdził, iż „Oswagowi" udzielono 47 tysięcy dolarów kredytu. — W czasie jednej z rozmów z Ogiermanem zwrócił się do niego z zapytaniem, gdzie są książki, na co Ogierman nie umiał nic odpowiedzieć. Sprawa zaczęła mu się niepodobać. Oświadczył wówczas dyr. Treitschkemu, iż zaskarży członków Rady Nadzorczej, jeśli pożyczka dla „Oswagu" nie będzie zagwarantowana przez Plessa. W Radzie Nadzorczej „Oswagu" wywołało to wielkie zamieszanie, aż wreszcie przyszła odpowiedź, iż gwarancji dać nie mogą, bo zagranica nie pozwala na dalsze obciążenia finansowe Plessa. Świadek zeznał dalej, iż w rozmowie z inż. Eggertem dowiedział się od niego, iż całe „Amonium" to stuprocentowy bluff, a z kapitałem zakładowym jest też jakaś niejasna sprawa.

Zkolei inni zeznali zgodnie, iż w kwestjach finansowych decydowali Uhlig, Ebeling i Pistorius, a każdy z nich sądził, iż „Oswag" jest własnością Plessa.

Na tem o godz. 10-ej wieczorem przerwano rozprawę odraczając ją do dziś do godz. 10-ej rano.

* * *

Ze złożonych dotychczas zeznań można sobie wyrobić pojęcie o niesamowitych wprost stosunkach, panujacych w tych olbrzymich przedsiębiorstwach niemieckich na polskim Śląsku. Koncern Plessa założył spółkę akcyjną „Oswag", która miała fabrykować azotniaki. **Kapitał akcyjny był fikcją.** Przystąpiono do budowy fabryki w Wyrach na polskim Śląsku i w Waldenburgu na Śląsku niemieckim przez zaciągnięcie olbrzymich pożyczek, w większości wekslowych, żyrowanych przez „Amonium", spółkę akcyjną w Szwajcarji, założoną przez koncern pszczyński w 1928 roku. **Spółka ta również nie miała żadnego kapitału akcyjnego, a zaświadczenia o wpłacie tego kapitału do sądu opierały się na oszustwach.** Weksle „Amonium" żyrowano podpisami S. A. „Ferwag", założonej w tym czasie. **A zatem trzy towarzystwa akcyjne, nie posiadające żadnego kapitału akcyjnego, udzielały sobie nawzajem pożyczek, płaconych z cudzej kieszeni, a mianowicie z kas naciąganych banków. Popadając w konkurs i bankrutując, pociągnęły za sobą bankructwo i spółki „Stiwag", założonej w podobnych warunkach na Śląsku niemieckim przez ten sam koncern. Wyrządzone szkody dochodzą 40 miljonów złotych.** Pertraktacje z „Oswagem" prowadziły poszczególne instytucje kredytowe wiedząc, iż za tą spółką stoi Pless.

Zeznania świadków stwierdziły jaskrawo **pruskie metody administracyjne w przedsiębiorstwach pszczyńskich. Według aktu oskarżenia, Dr. Ebeling obdarzał podwładnego sobie dyrektora Ogiermanna epitetem „Schweinhund" oraz pozwalał mu zabierać głos w swojej obecności, jak zeznają świadkowie, tylko za specjalnem pozwoleniem.** Z zeznań oskarżonych wyczuwa się, że jednak wszyscy działali na rozkaz ukrytych za niemi osób, a więc przedewszystkiem Plessa.

Z dotychczasowego stadjum procesu coraz bardziej uwydatnia się działalność oszukańcza oskarżonych. Akt oskarżenia wypracowany przez prokuratora dr. Nowotnego nabiera ze wzrostem nagromadzonych materjałów w czasie przewodu silniejszego wyrazu, a **przewód sądowy daje trybunałowi coraz mocniejsze atuty.** W plejadzie oskarżonych brak i innych „macherów", a mianowicie Pistoriusa i Uhliga. **Wszystkie zaś nici przestępstw zbiegają się dookoła Plessa, uwydatniając wyraziściej postępowanie śląskiego magnata, uważającego się za ofiarę „szykan" władz polskich.**

Największy szyb w Europie stanął w Królewskiej Hucie.

Na terenie miasta Król. Huty powstał nowy szyb kopalniany pod nazwą „Wielki Jacek", własność Polskich Kopalń Skarbowych, **jedyny tego rodzaju nietylko w całej Polsce ale w całej Europie ze względu na nowoczesne urządzenie techniczne.** Własnością tego szybu jest wydobywanie węgla nie za pomocą wózków, tylko zapomocą skrzyń **o pojemności 10 ton, dzięki czemu każdorazowo można wydobywać jeden wagon węgla.** Do szybu dobudowana jest nowa sortownia, która sortuje na godzinę węgiel **w ilości 450 ton,** tak że na jedną zmianę przypada około 3.500 ton. Dawny szyb „Jacek" I. i II. posiadał urządzenia stare, nie przystosowane do obecnych stosunków. Szyb ten zbudowany w roku 1878 zostanie **stopniowo zlikwidowany.** Z starego szybu nikt z pośród załogi nie będzie zwolniony, tylko stopniowo robotnicy przeniesieni będą na nowo budujący się szyb. Szyb „Wielki Jacek" został już **częściowo uruchomiony a całkowicie uruchomiony będzie w roku 1933.** Charakterystyczną jest rzeczą, iż wieża szybowa nie jest żelazna jak dotychczas były budowane wieże, lecz żelazno-betonowa.

——o——

4 górników zginęło na kopalni „Delbrück".

Katowice. Wczoraj wieczorem o godzinie 20.30 wydarzyła się na kopalni Delbrücka koło Zabrza straszna katastrofa kopalniana. Zawalił się 80-cio metrowy ganek, zasypując 4 górników. Wszczęta natychmiast akcja ratunkowa nie doprowadziła dotychczas do rezultatów.

Okupiona zbrodnia.

72) (Ciąg dalszy.)

Sabina słuchała. Zrazu czuła tylko niezmierne zdumienie, lecz po chwili dziki gniew zawrzał w jej sercu. Zdawało się, że na doktora rzucić się gotowa. Sebold zląkł się jej groźnego spojrzenia, począł mieszać się, nawet jąkać, wreszcie zapewniał, że jemu samemu przykro jest niewypowiedzianie...

— Jakaż to podłość — krzyknęła Sabina.

Pani Deuben drżała.

— Nie unoś się ak, moje dziecko. Zaszkodzisz sobie. Pamiętaj na malarję, twoje nerwy... pamiętaj, twoja najlepsza przyjaciółka...

Sabina postąpiła naprzód — doktór i matka patrzeli nań przestraszeni.

— Uspokój się dziecko, — odezwał się ojciec kojąco, — cóż na to poradzić, że jeden obmawia drugiego. To już tak jest i będzie na świecie. Jeśli zaś kto pozwala sobie postępować wbrew przyjętym obyczajom, musi być narażony na sąd ostrzejszy. W sprawie tej chodzi przedewszystkiem o to, czy plotki te są uzasadnione. Czy zawołamy Zuzannę?

— Co to ciebie, ojcze obchodzi, co robi Zuzanna, nie jesteś jej ojcem, ani opiekunem. Ona jest tylko twoim gościem...

Deuben huknął pięścią w stół, poczem oświadczył: Zuzanna jest przedewszystkiem młodą dziewczyną i dopóki pozostaje pod moim dachem, pozostaje też pod moją opieką i ja jestem za nią odpowiedzialny wobec Boga i ludzi.

Deuben czekał, co Sabina odpowie. Wiedział, że teraz powie prawdę.

Istotnie, Sabina wiedziała, co pocznie. Opowie wszystko, ale nie w obecności tego doktora.

Sebold to przeczuł, a nie chcąc narazić się na tę możliwość, zaczął tłumaczyć się, że dłużej pozostać nie może, bo pacjenci czekają.

Powiedziawszy potem krótko „do widzenia", skłonił się paniom i wymknął się z salonu.

W tej chwili weszła służąca do pokoju z kartą wizytową w ręku.

— Jakiś oficer przyszedł. Chce koniecznie widzieć się z panem, — oznajmiła dziewczyna. Deuben wziął do rąk kartę.

— Edgar Kornet — czytał.

— Ojcze, — przemówiła Sabina, idąc za nim parę kroków, a głos jej brzmiał jakoś dziwnie, — zostaw drzwi trochę otwarte, abym słyszeć mogła. Przecież to nie tajemnica, o czem tam rozmawiać będziecie.

Ojciec skłonił głowę na znak zgody i z napuszoną trochę powagą poszedł do drugiego pokoju.

Sabina pochylona naprzód, z oczami utkwionemi w uchylone drzwi, słuchała. Uszu jej doszły wyraźnie wyrzeczone słowa:

— Szanowny pan raczy darować mi, że śmiem przestąpić progi jego domu. Zdaje mi się, że nie muszę zapewniać, że tylko prawdziwie ważna przyczyna zmusza mnie do prośby o przyjęcie mnie w tym domu.

— O proszę bardzo, panie Kornet, niechże mnie pan nie uważa za tak małostkowo myślącego, iżbym nie umiał rozróżnić trafu od czynu spełnionego pod przymusem przepisów honoru... zostawmy przeszłość w spokoju.

Sabina wdzięczna była ojcu za te rozumne słowa.

— Nie wątpię, że szanowny pan słyszał już o plotkach obiegających pół miasta, a dotyczących mnie i goszczącej w domu państwa panny Zuzanny Osterrot.

— Nie zaprzeczam temu, panie kapitanie, powiem nawet otwarcie, że wizyta pańska przypadła właśnie w chwili, kiedy naradzaliśmy się, czy plotkom tym wierzyć lub nie. Z przykrością jednak przyznam, że jesteśmy niejako do wierzenia zmuszeni.

— Plotki mówią w części prawdę, a zarazem kłamią.

— To się często zdarza, tem gorzej wszakże, jeśli w tym razie mówią choć część prawdy.

— Panie Deuben! — Sabina słyszała, że głos Korneta brzmiał bardzo energicznie. — Szanowny panie Deuben, przyczyna, która przywiodła raz pannę Osterrot do mego mieszkania, pozostanie między nami nazawsze tajemnicą. Jedynym człowiekiem, któremu winien jestem zdać rachunek, jest pan Jan Osterrot. List ze szczegółowem wyjaśnieniem całej sprawy jest już w drodze do wuja i opiekuna panny Zuzanny.

Oświadczenie to widocznie podrażniło ojca Sabiny, albowiem odezwał się teraz mniej uprzejmie:

— Bezwątpienia uczyniłeś pan słusznie, panie kapitanie, nie wiem tylko w takim razie, dlaczego pan przyszedłeś do mnie. Pozwól pan sobie powiedzieć, że chociaż pan Osterrot tam w stolicy może sobie wszystko wyrozumieć i wybaczyć, to jednak nie zaciera to przykrej historji tutaj, w naszem mieście.

— Otóż dlatego właśnie przyszedłem do szanownego pana. Proszę pana jaknajusilniej o udzielenie mi chwili rozmowy z panną Osterrot w pańskiej obecności.

Kronika bieżąca

Piątek
25
listopada

Św. Katarzyny, panny i męcz., patronki filozofów.
Św. Erazma, męcz.

Kalendarz słowiański: Chwalimira.

Jutro sobota, 26 listopada: Św. Sylwestra, opata.

*

	Wschód	Zachód
Słońca	o godz. 7,12;	o godz. 15,50.
Księżyca	o godz. 3,43,	o godz. 13,58.

*

Z historji śląskiej.

25 listopada. 1436. Książę Mikołaj wpadł do ziemi Wacława, brata swego na Opowie, (który sam był przystąpił w ubiegłym roku do pokoju krajowego) i zabrał mu Głubczyce. Wacław za to kazał swemu komendantowi Puklicowi zabrać **Żory. — 1741.** Po objęciu władzy przez Prusaków nad Śląskiem, nastąpiła nowa organizacja kraju. — **1853.** Książę - biskup Henryk II Foerster w drodze z Wiednia przebywał kilka dni **w Raciborzu. — 1901. W Król. Hucie** założyli druhowie Tucholski z Bytomia i Tytus Jaszkowski, artysta malarz z Król. Huty, towarzystwo gimnastyczne „Sokół".

W roku: 1342 i 44 w tych latach **Wrocław** uległ zniszczeniu przez pożary. — **1342.** W święto Bożego Ciała podarował jakiś Ditus dwie włóki wolne od czynszu kościołowi farnemu **w Raciborzu,** za co się miała palić lampa przed tabernakulum. — **1343.** Około tego roku kupił biskup wrocławski, Przecław Pogarell zamek **Paczków. 1345.** Król węgierski Robert wkroczył w okolice **Rybnika,** oblegał **Żory,** pustoszył wsie i spalił **Pszczynę i Rybnik.** W lipcu tego samego roku przyszło do zawieszenia broni. — **1345.** W miesiącu maju konsekrował biskup Przecław Pogarell **z Wrocławia** kościół i klasztor benedyktynek w Lignicy. — **1346.** Ks. Ludwik I lignicki, bił monetę złotą, na którą brał złoto odkryte we wsi **Niklasdorf** w pobliżu Lignicy. **1346.** Jan, król czeski, wielki pan lenny, został pobity w bitwie pod Krecy. — **1348.** Karol IV, syn Jana króla czeskiego zdołał przyłączyć do korony czeskiej Śląsk, który odtąd był stracony dla Polski. — **1348.** Książę Wacław I lignicki, założył w **Lignicy** zakład rycerzy Bożego Grobu. — **1349 — 50.** w tym czasie panowała zaraźliwa choroba nietylko na Śląsku, ale prawie na całym świecie.

— **Nowe 5-ciozłotówki ukażą się w grudniu.** Min. Skarbu otrzymało pierwsze próbki nowych srebrnych monet 5-złotowych, które mają być wykonane częściowo w mennicy warszawskiej, częściowo zaś w Anglji. — Pięciozłotówki srebrne o zmniejszonym formacie ukażą się w obiegu w połowie grudnia.

— **Rolnictwo przechodzi do prymitywnej uprawy.** W kołach gospodarczych wysuwana jest ostatnio potrzeba stworzenia przez państwo specjalnego kredytu, któryby umożliwił rolnictwu zakup najniezbędniejszych maszyn i narzędzi rolniczych. Fabryki maszyn i narzędzi rolniczych znajdują się w położeniu bez wyjścia. Ich należności od rolnictwa uległy w dużej części zamrożeniu. Przeprowadzona w roku bieżącym obniżka cen nie wpłynęła na zwiększenie zbytu, podrażając kalkulację tej dziedziny wytwórczości do tego stopnia, iż grozi jej zagłada. Równocześnie rolnictwo, nie będąc w stanie o własnych siłach zaopatrywać się w najskromniejszych nawet rozmiarach w nowe narzędzia, przechodzi coraz bardziej do form prymitywnej uprawy. Jest to oczywiście objawem wysoce niepożądanym. Kultura roli jest bowiem zasadniczym elementem, którego utrzymanie stanowi nieodzowny warunek poprawy sytuacji w rolnictwie.

— **Opłaty stemplowe przy parcelacji na oddłużenie.** Ministerstwo skarbu wystosowało do izb skarbowych pismo, zawierające wykładnię przepisów o opłatach stemplowych, jakie mają być pobierane od aktów, stanowiących tytuł zmiany własności, przy parcelacji ziemi w celach oddłużenia. Przy nabywaniu z parcelacji na oddłużenie gospodarstwa o obszarze 75 ha, w województwach wschodnich i zachodnich oraz o obszarze 60 ha na pozostałych terenach państwa, **pobierana będzie ulgowa opłata stemplowa w wysokości 1%.** We wszystkich innych przypadkach stawka opłaty wynosić będzie 2 proc. Ulgi te obowiązują do końca 1933 r.

Zdobywajcie nowych czytelników!

Tragiczne skutki może pociągnąć za sobą życie bez gazety a ileż drobniejszych strat i przykrości w codziennem życiu powoduje niechęć do czytania gazety! **Niektórzy nawet nie wiedzą, jakie niebezpieczeństwo i jakie ryzyko tkwi w stronieniu od gazety.**

My uważamy za swój obowiązek zwracać ludziom uwagę na te niebezpieczeństwa, i dlatego umieszczamy wezwania do zapisywania naszej gazety. **Gazeta powinna stać się artykułem tak koniecznym jak chleb, odzież itd.** Mamy już sporo jednostek, które bez gazety żyć nie mogą; świadczą o tem listy, które do redakcji wpływają. Jeden z czytelników pisze np.:

„Ja nie wyobrażam sobie życia bez „Katolika". Tak, jak muszę jeść obiad, muszę przeczytać gazetę. Dzisiaj są tak przełomowe czasy, że trzeba być człowiekiem bezmyślnym, aby nie dążyć do poznania, jakie są prądy i do czego świat zmierza".

Na tych światłych ludziach, którzy rozumią potrzebę gazety, ciąży obowiązek, aby w narodzie szerzyli przeświadczenie o konieczności abonowania „Katolika". **Agenci i kolporterzy nasi, ważne i zaszczytne macie zadania do spełnienia! Zasługa wasza wobec ludu będzie ogromna.**

Młodzi, wy możecie dużo zdziałać dla oświaty ogólnej! Zużyjcie swoje młode siły i świeże zapasy zapału do walki z ciemnotą! Ojcowie wasi dużo w tej dziedzinie zrobili; idźcie wy w ich ślady! — **Zdobywajcie „Katolikowi", „Górnoślązakowi", „Gońcowi Śląskiemu" i „Gwiazdce Śląskiej" nowych czytelników na miesiąc grudzień!**

Skazanie Studnickiego za zniewagę sądu i władz.

Katowice. W związku z przeprowadzonem w drodze rekwizycji przez Sąd Grodzki w Katowicach przesłuchaniem świadków w sprawie wojewody śląskiego dr. Grażyńskiego przeciwko Władysławowi Studnickiemu, **Studnicki został zasądzony za zniewagę sądu i władz administracyjnych na 7 dni aresztu.**

Województwo śląskie.

Z Katowickiego

Zebranie członków T. C. L.

Katowice. W dniu 22 bm. odbyło się zebranie członków T. C. L. w Katowicach pod przewodnictwem prezesa rady okręgowej na Górny Śląsk p. Tadeusza Starka. Celem zebrania było poinformowanie członków o działalności i rozwoju bibljoteki im. K. Miarki oraz stworzenie komitetu dla Katowic śródmieścia. — Jak ze sprawozdania przedłożonego przez kierownika sekretarjatu p. Wyrębskiego wynikało, bibljoteka miała w dniu 1 września 1931 r. książek 6 896, w dniu 30 czerwca 1932 r. 400, razem 7 226 książek. Czytelników w dniu 1 września 1931 r. było 507, zapisało się 503, ogółem korzystało z bibljoteki 1 010, w tem mężczyzn 511, kobiet 499. Od 1 września do 30 czerwca 1932 roku wypożyczono 30 637 książek. Z bibljoteki może korzystać każdy za opłatą 1.— zł. mies., 5.— zł. kaucji i 1.— zł. wpisowego, młodzież 50 groszy miesięcznie, bezrobotni bezpłatnie. Czytelnia otwarta codziennie od godz. 10 do 14 i od 15 do 21, w niedzielę od 13—18. Dzienników 21, czasopism 35, frekwencja dzienna 20 średnio, miesięczna 600 i roczna 6 497. Wstęp do czytelni jest bezpłatny dla wszystkich, w porze zimowej pobiera się 10 groszy za garderobę — bezrobotni bezpłatnie. W okresie sprawozdawczym dochodu było 9 661,46, rozchodu 12 984.76 zł., czyli, że niedobór na 1. lipca 1932 r. wynosił 3 323,30 zł. Po dyskusji w której mówcy wypowiedzieli za koniecznością zjednania większej ilości członków, powiększenia bibljoteki, udzielono dotychczasowemu zarządowi w osobie p. inż. Suszyńskiego absolutorjum a następnie wybrano komitet w następującym składzie: prezes p. inż. Kazimierz Suszyński, wiceprezes p. mec. Radajewski, sekretarz p. Alojzy Zieliński, skarbnik p. inż. Alfred Elandt, bibljotekarki: p. inż. Lubowicka i p. Alina Bilska, członkowie: pp. Ojcumiła Prabucka, inż. Wiśniewski, W. Dutkiewicz i Zbigniew Piotrowski. Komisja rewizyjna: pp. Zelena, sędzia Podolecki i Tomasz Kowalczyk.

Znowu atak na policjanta.

Załęże. Dnia 22 bm. popołudniu w mieszkaniu Józefa Mazura na Kolonji Prez. Mościckiego niejaki Maks. Wróbel w stanie nietrzeźwym poniszczył Mazurowi sprzęty domowe. Gdy przybył na miejsce zajścia funkcjon. policji, rzucił się na niego Wróbel z nożem kuchennym w zamiarze przebicia go. Funkcjon. pol. w obronie własnej uderzył napastnika kilkakrotnie pałką gumową, poczem ten zbiegł z mieszkania. W pościgu przytrzymano go jednak i doprowadzono do miejscowego komisarjatu. (k)

Przytrzymanie sprawcy włamania.

Bielszowice. Za włamanie do warsztatu rzeźnickiego Alojzego Maśnicy, któremu w nocy na 21 bm. skradziono 50 kg mięsa wołowego i wyrobów masarskich przytrzymano ucznia rzeźnickiego Józefa Wieczorka, lat 19, zam. w Bielszowicach, przy ul. Górnej 4 i wraz z doniesieniem przekazano go władzom sądowym w Rudzie. (k)

Kradzież mieszkaniowa.

Dąbrówka Mała. Po wyważeniu drzwi włamał się do mieszkania Franciszka Kalinowskiego (ul. Heleny 25), zawodowy złodziej mieszkaniowy Franciszek Dłubis, bez stałego miejsca zamieszkania i skradł 12 koron czeskich. Sprawca kradzieży został przez domowników przytrzymany i oddany w ręce policji. Znaleziono u niego skradzioną gotówkę, 3 dłuta i 2 wytrychy. (k)

Z Król. Huty

Z życia T. C. L.

Królewska Huta. Powszechne wykłady Uniw. Jagiellońskiego, prowadzone od szeregu lat przez miejski komitet T. C. L. na terenie tut. miasta w miesiącach zimowych, rozpoczęły się w ubiegłą niedzielę uroczystą akademją ku czci Henryka Sienkiewicza w auli miejsk. gimn. żeńsk. Ponad 500 osób wysłuchało w uroczystym nastroju niezwykle zajmującego referatu o H. Sienkiewiczu, wygłoszonego przez znanego literata K. Kalinowskiego oraz pięknych śpiewów

żeńskiego chóru szkół powszechnych pod kierunkiem p. naucz. Nieszkowieckiej i produkcyj muzykalnych orkiestry smyczkowej 75 p. p. Gorące oklaski słuchaczy były wyrazem zarówno czci dla wielkiego hetmana dusz polskich jak i podziękowaniem dla wykonawców programu uroczystości. W następną niedzielę, t. j. 27 bm. w auli gimn. żeńsk. o godz. 17 wygłosi odczyt p. dr. Józef Feldman na aktualny temat: „Polska a Prusy w stosunku dziejowym".

Zaginięcie 13-letniej dziewczyny.

Król. Huta. Dnia 3 bm. oddaliła się z domu rodzicielskiego (ul. Styczyńskiego 50) uczenica szkolna Golasz Elżbieta, lat 13 i dotychczas do domu nie powróciła. Zaginiona jest wzrostu około 120 cm, szczupłej budowy ciała, twarz okrągła, oczy bronzowe, włosy c. blond, zęby zdrowe, mówi po polsku, ubrana była w czerwoną suknię, z srebrną obszywką, zielony satynowy fartuszek z żółtą i czerwoną obszywką, płaszcz pluszowy brunatny, czarne niskie trzewiki, czarne pończochy i beret czerwony. Przed opuszczeniem mieszkania zabrała ona ze sobą 2 fartuszki, sukienkę i 2 koszule. Wiadomości, któreby się mogły przyczynić do ustalenia obecnego miejsca pobytu zaginionej, należy kierować do najbliższego urzędu policyjnego.

Wystawa robót ręcznych.

Król. Huta. Tegoroczna wystawa robót ręcznych i białego szycia uczenic Zakładu Serca Jezusa w Królewskiej Hucie, ul. Gimnazjalna 45, odbędzie się w dniach 3, 4 i 5 grudnia. Zwiedzać można wystawę bez przerwy od godz. 8 rano do godz. 7 wieczorem. Łaskawej publiczności — szczególnie rodzicom i wszystkim, pracującej młodzieży, życzliwym, bardzo poleca się zwiedzenie tejże wystawy.

Nawet ze strychu kradną złodzieje.

Król. Huta. Na szkodę Florentyny Freund (ul. Wolności 44) skradziono ze strychu futro męskie, 2 futrzane kołnierze damskie, większą ilość bielizny, walizkę bronzową, zawierającą różne przybory toaletowe, łącznej wartości około 6.000 złotych.

Znalezienie zwłok noworodka.

Król. Huta. Dnia 22 bm. przed południem na cmentarzu katol. przy ul. Dąbrowskiego znaleziono trumnę ze zwłokami niemowlęcia, które ubrane było w białą bieliznę i czapeczkę.

Przytrzymanie przemytnika.

Król. Huta. Dnia 22 bm. przytrzymano na Rynku 14-letniego Huberta Klozego, zam. przy ul. 3-go Maja 12, któremu odebrano 90 cygar i 50 papierosów, przemyconych z Niemiec do Polski. — Przytrzymany przemytnik pochodzi z rodziny zawodowych przemytników. — Matka jego, z obawy przed przytrzymaniem za przemyt, zbiegła z Król. Huty i obecnie zamieszkuje w Zabrzu.

Z Świętochłowickiego

Osobiste porachunki.

Świętochłowice. Na tle osobistych porachunków powstała kłótnia pomiędzy Drendą Erykiem, Wiktorem, Franciszkiem i Anną z jednej strony, a Płaszczykiem Stefanem, Wojciechem, Pawłem i Nikodemem z drugiej strony. W czasie bójki ciężko okaleczona została matka Płaszczyków 54-letnia Paulina, która doznała złamania lewej ręki i poważnego okaleczenia prawej nogi. Okaleczoną odstawiono pogotowiem do szpitala Sp. Brackiej w Królewskiej Hucie.

Kradzież żelaza.

Dąbrówka Wielka. Dnia 22 bm przedpołudniem skradziono na terenie zakładów wodociągowych „Rozalja" ok. 3 tony starego żelaza. W czasie dochodzeń znaleziono około 2 tony tego żelaza, ukrytego w polu, tuż za zakładem wodociągowym. Około północy zauważyli funkcjon. policji 3 osobników, zbliżających się do miejsca ukrytego żelaza, jednak na widok funkcjonarjuszy policji zbiegli. Za uciekającymi funkcjonarjusze pol. wystrzelili dwukrotnie z rewolweru, lecz strzały chybiły. (ś)

Okradli całkiem mieszkanie.

Orzegów. Dnia 22 bm. wieczorem weszli nieznani sprawcy do mieszkania Karola Patoli przy ul. Bytomskiej 54 i skradli złoty zegarek męski, złoty zegarek damski, 2 złote naszyjniki i około 150 zł. gotówki, poczem zbiegli w niewiadomym kierunku. (ś)

Uroczyste zebranie b. uczniów szkół średnich.

Szarlej. Związek byłych uczniów szkół średnich Wielkie Piekary — Szarlej urządza dnia 27 listopada br. o godz. 14,30 w lokalu p. Sprusia w Szarleju uroczyste zebranie z okazji rocznicy powstania listopadowego..

Komu skradziono rower?

Wielkie Hajduki. W urzędzie okręgowym w Wielkich Hajdukach znajduje się rower męski, pochodzący z kradzieży, popełnionej na terenie województwa śląskiego. Poszkodowani przez kradzież roweru mogą się zgłosić osobiście lub piśmiennie do tutejszego urzędu celem udowodnienia własności roweru. (ś

Odczyt z dziedziny gospodarczej.

Nowy Bytom. Z ramienia Instytutu robotniczego oświaty i kultury im. Stefana Żeromskiego odbędzie się na sali p. Grychtoła w piątek 25 bm. o godzinie 6 po południu odczyt, który wygłosi nauczyciel p. Kandora n. t.: „Co każdy powinien wiedzieć z dziedziny gospodarczej". Członków oraz sympatyków uprasza się o liczne przybycie na odczyt. (ś)

Zniesienie urzędu rozjemczego dla spraw najmu.

Wielkie Piekary. Utworzony w r. 1927 urząd rozjemczy dla spraw najmu na gminy Szarlej i Wielkie Piekary został zniesiony. Obydwie gminy włącza się do zakresu właściwości terytorjalnej urzędu rozjemczego dla spraw najmu w Tarnowskich Górach. Sprawy zawisłe przed wejściem w życie rozporządzenia zostaną przekazane urzędowi rozjemczemu w Tarnowskich Górach. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 1932 r. (ś)

Z Pszczyńskiego

Złote wesele.

Mikołów. W dniu 29 b. m. obchodzą p. Augustyn i Marja z Stabików Danielscy złote wesele. Mimo podeszłego wieku Solenizanci cieszą się znakomitem zdrowiem. „Szczęść Boże" w długie jeszcze lata. (p)

Zgon zasłużonego rodaka.

Czarków. W czwartek 17 bm. zmarł zaopatrzony Sakramentami św. długoletni czytelnik „Katolika", śp. Jan Czopka. Nieboszczyk zaliczał się do najpilniejszych czytelników „Katolika" i może być przykładem dla młodszych, jak trzeba się garnąć do oświaty i pracować nad udoskonaleniem się w sprawach wiary i narodowości. Pogrzeb odbył się w sobotę 19 bm. na cmentarz przy kościele św. Jadwigi. Niech odpoczywa w pokoju! (p)

Praca związków w Międzyrzeczu.

Międzyrzecze. W niedzielę, dnia 20 listopada br. odbyły się w tut. wiosce trzy zebrania: związku rezerwistów, Z. O. K. Z. i LOPP. — Po zakończeniu poszczególnych zebrań zgromadzili się członkowie razem w jednej sali szkolnej. Zebranie zagaił miejscowy kier. szkoły p. Kassolik, poczem odbyła się uroczystość ku czci 14-lecia Niepodległości Polski i rocznicy śmierci Henryka Sienkiewicza. Bardzo ładny referat na poruszony wyżej temat wygłosił p. Więcław, kier. szkoły z Woli. Zgromadzeni wysłuchali referatu z wielkiem zainteresowaniem. (p)

Z Rybnickiego

Otwarcie wystawy przeciwalkoholowej

Pszów. W ubiegłą środę, dnia 23 listopada br., w sali gimnastycznej bardzo pięknej szkoły otwarto wystawę przeciwalkoholową. W otwarciu brało udział około 150 osób z różnych sfer. Zagaił wystawę i przemówił ks. dziekan Knosała. Serdeczne przemówienie wygłosił także naczelnik gminy p. Rzodeczko. Referat propagandowo-informacyjny wygłosił p. prof. Slawiński z Katowic. Po uroczystem otwarciu miejscowa szkoła dokształcająca zwiedziła wystawę, dla której stosowne objaśnienia wygłosił kierownik wystawy p. Kunsdorff z Katowic. Wystawa czynna jest dziennie od godz. 9—19 aż do poniedziałku, dnia 28 bm. Z okazji wystawy w niedzielę, dnia 27 bm. na sumie wygłosi kazanie ks. dr. Wilczewski z Katowic. (r)

Z Cieszyńskiego.

Śmierć robotnika leśnego.

Bielsko. Dnia 21 bm. podczas ścinania drzewa w lesie Habsburga w Straconce uległ nieszczęśliwemu wypadkowi Wojciech Zyrek, lat 35 z Lipnika pow. Biała. Przygnieciony on został walącem się drzewem długości 16 metrów i poniósł śmierć na miejscu. Zwłoki denata przewieziono do kostnicy w Straconce. (c)

Konferencja uzdrowiskowa.

Wisła. W dniu 20. 11. br. odbyto w sali gimnastycznej szkoły w Wiśle konferencję uzdrowiskową okręgu śląskiego pod przewodnictwem starosty cieszyńskiego p. Kutznera z udziałem delegatów śląskiego urzędu wojewódzkiego, inż. Zaczyńskim i Zajączkowskim, Komitetu Wychowania Fizycznego w Katowicach, kapitanem Schlichtingerem, Śl. Klubu Narciarskiego, wiceprezesem Liefersteinem, delegata Ustronia i Wisły p. Błaszczykiem i delegatów Klubów Narciarskich w Cieszynie p. Watrochem i Fadolą, delegatem Czantorja — Ustroń inż. Jarowski, Wisła p. Cieślar i Hotkowski i Istebna inż. Małysz i pp. Lipowczanowie. Na konferencji ustalono program zimowy narciarski na terenie Wisły, Ustronia i Koniakowa, który przewiduje m. in. otwarcie sezonu w Wiśle w dniu 26. 12. br. Zawody narciarskie w Koniakowie 1933, raid Barania — Równica 29. 1., zawody ogólnopolskie Akademickie 2. 2. do 5. 2. w Wiśle, zawody okręgowe okręgu krakowsko-śląskiego 12—14. 2. w Wiśle, zawody strzeleckie podokręgu śląskiego 5. 2. w Wiśle. Oprócz tego mają być urządzone w styczniu t. zw. zawody graniczne. (c)

Odpust.

Ustroń. Parafja ustrońska obchodziła w niedzielę, dnia 20 bm. doroczny odpust św. Klemensa. Sumę uroczystą odprawił ks. radca Łomosik z Ustronia, kazanie zaś ks. prof. Nohel z Wisły. Ponieważ pogoda dopisała, był udział wiernych z Ustronia i okolicy dobry. (c)

Pożar.

Górki Wielkie. Dnia 21 bm. wieczorem około godz. 22 wybuchł pożar w drewnianej stodole Pawła Chraściny i zniszczył ją doszczętnie wraz z inwentarzem rolniczym, czem wyrządził szkodę na około 8.000 zł. Przyczyny pożaru dotychczas nie ustalono. (c)

Uczczenie 14-letniej rocznicy niepodległości.

Strumień. Ku uczczeniu 14-letniej rocznicy odzyskania niepodległości ojczyzny naszej odbyło się w dniu 11 listopada br. uroczyste nabożeństwo. Nabożeństwo upiększył śpiew dzieci szkolnych pod batutą p. kier. Fryderyka Króla. W nabożeństwie wzięły udział wszystkie związki oraz Stow. Weteranów ze sztandarem i muzyką. W dniu 13 listopada b. r. odbyła się również uroczystość niepodległościowa urządzona staraniem miejscowego koła Macierzy Szkolnej. Nader przyjemne wrażenie zrobił występ dzieci szkolnych, które odśpiewały na scenie kilka pieśni przystosowanych treścią do uroczystości 11 listopada. Publiczność żywi nadzieję, iż p kierownik Król, który pierwszym swoim występem pokazał, iż śpiew dzieci szkolnych może i ująć za serce i bardzo się podobać, zechce częściej zgotować nam podobną przyjemność. Mowę okolicznościową wygłosił p. nauczyciel Józef Pustówka, poczem odegrano komedję p. t. „Reduta na poddaszu". Amatorzy wywiązali się bardzo dobrze, wogóle cały wieczór miał cechy patrjotyczne i bardzo wesołe. (c)

Kradzież drzewek owocowych.

Bystra. Nieznani dotychczas sprawcy skradli z ogrodu Dominika Sermańskiego 6 drzewek owocowych i zbiegli w niewiadomym kierunku. (c

Przytrzymanie sprawcy kradzieży mieszkaniowej.

Dębowiec. W toku dochodzeń prowadzonych w sprawie włamania, dokonanego w nocy na 17 bm. do mieszkania Franciszka Gocmana, przytrzymano znanego złodzieja mieszkaniowego Józefa Śliwki, któremu skradzione rzeczy odebrano w całości. (c

Skradli kanapę i fotele.

Kamienica. W czasie od 18 do 29 bm. skradziono z niezamkniętej altany w w ogrodzie na szkodę Jęknera kanapę, 4 fotele i 2 białe krzesła ogrodowe łącznej wartości około 400 zł. (c)

Użycie broni.

Pierściec. W nocy na 23 bm. o godzinie 1,10 zauważył funkcjon. policji dwóch podejrzanych osobników, których zamierzał zatrzymać, celem wylegitymowania. Osobnicy ci jednak na widok funkcjon. pol. poczęli uciekać i w czasie ucieczki oddali w kierunku ścigającego ich urzędnika strzał rewolwerowy.

Zgromadzenie poselskie.

Małe Kończyce. W niedzielę, dnia 27 bm. o godz. 2 po południu odbędzie się zgromadzenie poselskie z ramienia Zw. Śląskich Katolików w Małych Kończycach w sali p. Malirzowej. Referat wygłoszą pp. Halfar i Palarczyk. (c)

Program radiowy.

Niedziela 27 listopada 1932.

Katowice. Godzina 10,30 Transmisja nabożeństwa z kościoła NMP. w Wielk. Piekarach. 11,58 Sygnał czasu oraz hejnał z Krakowa. 12,05 Transmisja z Teatru Słowackiego w Krakowie akademji ku czci Wyspiańskiego. — W przerwie komunikat meteorologiczny. 14,00 Komunikat rolniczo - meteorologiczny. 14,05 Ks. dr. Antoni Marchewka: „Myśl przewodnia roku kościelnego". 14,25 Pieśni ludowe w wyk. chóru męskiego „Harfa". 14,40 „Co słychać o czem wiedzieć trzeba". 15,20 Audycja żołniersko-strzelecka. 16 00 Program dla młodzieży. 16,25 Intermezzo muzyczne. 16,45 „Wiadomości przyjemne i pożyteczne". 17,00 koncert muzyki lekkiej (płyty). 18,00 Pieśni polskie. W przerwie — transmisja z Krakowa. Pochód artystów i literatów z całej Polski na Skałkę, celem złożenia hołdu prochom Wyspiańskiego. 18,30 Rozmaitości. 18 45 Prof. Stanisław Ligoń: „Bery i bojki śląskie". 19,00: Słuchowisko. „Wesele" — Wyspiańskiego. 19,45 Wyniki konkursu muzycznego p. t. „Zgadnij kto śpiewa". 20,00 Recital śpiewaczy Mieczysława Saleckiego. 20 25 Koncert popularny. — W przerwie wiadomości sportowe ze Lwowa, Krakowa, Katowic, Łodzi, Wilna, Warszawy. 22,25 Koncert Chopinowski. 23,00 Komunikat meteorologiczny. 23,05 Komunikaty sportowe. 23,10—24 15 Transmisja z Teatru „Morskie Oko" w Warszawie.

Wrocław, Gliwice. Godzina 6,35: koncert. 8,15: płyty. 9,10: odczyty. 10,00: katolickie nabożeństwo, 11 00: recytacje. 11,30: kantata Bacha. 12,15: koncert. 14,00: komunikaty. 14.00—15,20: odczyty. 15,20: program dla dzieci. 16,00: koncert. 17,20: odczyt. 18,00: koncert fortepianowy. 18,40: audycja adwentowa. 19 30: odczyt. 20,00: koncert. 20,30: reportaż. 20.55: transmisja z Langenbergu. 22,00: komunikaty. 22 30: muzyka taneczna.

Morawska Ostrawa. Godzina 6,15: gimnastyka. 7,30: koncert. 8,30 muzyka org. 9,00 odczyty. 10,00: odczyt. 11,00: muzyka kameralna. 13 30: dla rolników. 16,00: koncert. 17 30: odczyt. 17,45: płyty. 18,00: audycja niemiecka. 19.00: reportaż. 20,00: koncert. 20,50: przemówienie. 21,00: koncert symfoniczny. 22,00: komunikaty. 22,20: muzyka taneczna.

Poniedziałek 28 listopada 1932.

Katowice. Godzina 11,40 Codzienny przegląd prasy polskiej. 11,50 Komunikat meteorologiczny. 11,58 Sygnał czasu oraz hejnał z Krakowa. 12,10 Koncert z płyt gramofonowych. 13,20 Komunikat meteorologiczny. 15,15 Komunikat gospodarczy. 15 25 Komunikat gospodarczy i urzędowa ceduła giełdy zbożowej i towarowej w Katowicach. 15,35 Bajeczki cioci Heli dla dzieci. 15,50 Intermezzo muzyczne. 16,10: Skrzynka pocztowa. 16,25 Kurs elementarny języka francuskiego. 16,40 „Symbolika i aktualność „Wyzwolenia". 17 00 Koncert. 18,00 Muzyka taneczna. 19,00 Prof. dr. Władysław Dzięgiel: „101 lat temu". 19,15 Rozmaitości. 19,25 Komunikaty strażactwa śląskiego. 19,30 „Na widnokręgu". 19,45 Prasowy dziennik radjowy. 20,00 Operetka Fr. Lehara „Książę Nancy". — W przerwie dodatek do prasowego dziennika radjowego oraz wiadomości sportowe. 22,00 Skrzynka pocztowa techniczna (Karol Miłobędzki). 22,20 Muzyka taneczna. 22,55 Komunikat meteorologiczny. 23,00—23,30 Muzyka taneczna.

Wrocław, Gliwice. Godzina 6,15: gimnastyka. 6 35: koncert. 8,15: gimnastyka dla kobiet. 9,10: poranek szkolny. 11,15: komunikaty. 11,30: koncert. 13,05 i 14,05: płyty. 13,45: komunikaty. 14.45: rozmaitości. 15,10: komunikaty. 15,40—16,15: odczyty. 16 15: koncert. 17,30—19,30: odczyty. 20,10: płyty. 20,30: pieśni. 21,00: komunikaty. 21,10: słuchowisko. 22,15: komunikaty. 22,30: porady radjotechniczne. 22 45: odczyt.

Morawska Ostrawa. Godzina 6,15: gimnastyka. 10,00: koncert. 11,00: płyty. 12,30: koncert. 13,30—14,00: transmisja z Pragi. 15,30: koncert fortepianowy. 15,55: giełda. 16,00: odczyt. 16,10: koncert. 17 10: odczyt. 17,20: płyty. 17,30: program dla dzieci. 18,00—18,25: odczyty. 18,25: audycja niemiecka. 19,00: koncert. 20,00: koncert skrzypcowy. 21,00: koncert. 22,00: komunikaty. 22,15: koncert.

Repertuar kinoteatrów w Katowicach.

Kino „Capitol": „Pająk" i „W Tajdze Sybiru".
Kino „Casino": „Arsen Lupin".
Kino „Rialto": „Harold Lloyd jako kinomanjak"

Repertuar kinoteatrów w Król. Hucie.

Kino „Colosesum": I. „Drewniane Krzyże". II. Nadprogram dźwiękowy.

Kino „Apollo": I. „Kongres tańczy". II. Nadprogram dźwiękowy.

Kino „Roxy": I. „Dlaczego zgrzeszyłam". II. „Pieśń narodów".

Wydawnictwo: Katolika Polskiego Górnoślązaka, Gońca Śląskiego, Katolika Śląskiego i Gwiazdki Śląskiej. — **Za redakcję odpowiada:** Franciszek Godula, Król. Huta. — **Nakładem:** Zjednoczone Wydawnictwo Gazet, Spółka z ogr. odp., Katowice, ul. św. Stanisława 4. tel. 14—14. Drukiem: Drukarnia Śląska S-ka z ogr. odp. Katowice Batorego 2 — tel. 8-78.

Z Śląska Opolskiego.

Spis bydła dnia 1 grudnia.

W dniu 1 grudnia br. odbędzie się spis bydła. Spisowi podlegają konie, muły, osły, bydło, owce, świnie, drób, ule z pszczołami i króliki. Sprzedane w dniu 1 grudnia bydło poilczone musi być u sprzedającego, nie u kupującego. Wyniki spisu nie służą celom podatkowym, to też właściciele gospodarstw nie powinni czynić trudności spisującym i dawać im chętne i dokładne wyjaśnienia.

Z Bytomskiego.

W okolicy Nysy aresztowano w tych dniach rzeźnika Gołąbka oraz niejakiego Drutzkiego, podejrzanych o udział w zamordowaniu Piecucha w Potępie. Aresztowani po dokonanej zbrodni zbiegli i dotychczas się ukrywali pod przybranemi nazwiskami. We wtorek przewieziono obudwóch do **Bytomia** i umieszczono ich w tamtejszem więzieniu sądowem. W niezadługim czasie staną przed sądem specjalnym.

*

W ubiegłą niedzielę **w Bytomiu** odbyło się otwarcie wystawy pod znamienną nazwą „Niemiecki front" (Die deutsche Front). Uroczystość tę zaszczycili swą obecnością prezydent rejencji opolskiej dr. Lukaschek i liczni zwolennicy militaryzmu niemieckiego. Wystawa zawiera liczne płaskorzeźby, przedstawiające momenty walk na froncie i jest, pominąwszy inne, może nie polityczne cele, dowodem, że Niemcy chcą utrzymać ciągły kult wojny. Nie można jej uważać bowiem jako wyrazu czci dla poległych na wojnie światowej, gdyż odsłania mimowoli ukryte intencje „pokojowe" nastrojonych Niemiec.

*

Obywatel **Bytomia** Ewald Rene (ul. Goja 11) pewnego dnia znalazł się w Król. Hucie bez dokumentów i bez prawa pobytu w Polsce. Policja oddała nieproszonego gościa władzom sądowym, które po nałożeniu nań grzywny, poleciły odstawić go do granicy niemieckiej.

Z Zabrskiego.

Przybyła w tych dniach do Król. Huty obywatelka niemiecka, 44-letnia Paulina Kipka **z Zabrza**, zamieszkała tamże przy ulicy Bebelstrasse 34 i w stanie mocno podchmielonym wszczęła w lokalu Weissa przy ulicy św. Jacka awanturę, wykrzykując głośno na cześć Hitlera. Restaurator Weis wyrzucił ją z lokalu, co jednak nie wstrzymało „sympatyczki" Hitlera od dalszych awantur, aż wreszcie policja „zlitowała" się i zabrała ją do aresztu. Niewątpliwie w przyszłości Kipkowa nie pojedzie już do Królewskiej Huty, a swoje uczucia dla „Adolfa" wyleje na miejscu.

Z Strzeleckiego.

Spalił się doszczętnie dom mieszkalny rzeźnika Bolesława Reinerta **w Kamieniu**, w którym mieściły się także biura policji miejscowej. Akta policyjne zdołano wynieść z płonącego domostwa, taksamo meble właściciela domu. Przyczyna pożaru dotychczas nieznana.

*

Budowa kolei, łączącej **Strzelce z Kędzierzynem**, ma być znacznie przyspieszona. Nowa kolej przechodzi przez okolicę, która dotychczas była odcięta od ruchu kolejowego. Z chwilą uruchomienia nowej linji kolejowej wzrośnie niewątpliwie ruch pątniczy na Górę św. Anny od strony Bytomia, Pyskowic a niemniej także od Dobrodzienia i Tworoga, gdyż komunikacja kolejowa będzie wtenczas bardzo ułatwiona, gdyż można będzie się dostać do Leśnicy bez znaczniejszych trudności. Ludność powiatu spodziewa się wykończenia kolei już w przyszłym roku.

Sprawy towarzystw.

Kalendarzyk zebrań N. Ch. Z. P.

Bobrowniki. Miejscowe koło N. Ch. Z. P. urządza w niedzielę, dnia 27 bm. o godz. 15.30 w sali p. Skupińskiej swe miesięczne zebranie. W tymże dniu również odbędzie się zebranie koła N. Ch. Z. P. **Sowice** o godz. 17 w sali p. Potemskiej.

Rybna. W sobotę, dnia 26 bm. o godz. 17 w szkole odbędzie się zebranie konstytucyjne celem założenia koła N. Ch. Z. P.

Nakło. W niedzielę, dnia 27 bm. o godz. 16 w sali p. Tichauera odbędzie się zebranie konstytucyjne N. Ch. Z. P. celem założenia miejscowego koła.

Nowa Wieś. Miejscowe koło N. Ch. Z. P. urządza w niedzielę, dnia 27 bm. o godz. 14 w sali p. Holony przy ul. Karola Miarki swe zebranie mies.

Pawłów. Miejscowe koło N. Ch. Z. P urządza w niedzielę, dnia 27 bm. o godz. 15 w sali p. Skoludka swe mies. zebranie.

Rybnik. W niedzielę, dnia 27 listopada br. o godz. 2 po południu odbędzie się w Rybniku w restauracji p. Knapka (Plac Wolności 17) zebranie miesięczne Związku właścicieli nowych domów, na które zaprasza się wszystkich zainteresowanych.

Ruda. Miesięczne zebranie Katolickiego Koła Abstynentów odbędzie się w niedzielę, dnia 27 listopada br. o godz 17 na sali Domu Związkowego przy kościele św. Józefa. O liczny udział członków oraz sympatyków uprasza

Zarząd.

Król. Huta. Miesięczne zebranie Katolickiego Koła Abstynentów odbędzie się w niedzielę, dnia 27 bm. o godz. 17 w salce ZZP., ul. M. Piłsudskiego 3. Na porządku obrad między innemi referat z wyświetalniem przeźroczy p. prof. Rudnickiego. Uprasza się wszystkich członków oraz miłośników trzeźwości o liczny udział. **Zarząd.**

Zjazd prezesów Zw. uchodźców śląsk.

Zarząd główny Zw. uchodźców śląskich prosi nas o powiadomienie że w niedzielę dnia 27 bm. odbędzie się zjazd prezesów w Katowicach na sali restauracji „Gastronomja", ul. Pawła 9 o godz. 14. Wstęp za okazaniem imiennych zawiadomień. Z powodu bardzo ważnych spraw uprasza się wszystkich zainteresowanych o pewne przybycie.

Zebrania Związku górników Z. Z. P.

W niedzielę, dnia 27. listopada br. odbywać się będą zebrania filji Związku górników Z. Z. P. w niżej podanych miejscowościach, na które zaprasza się wszystkich członków i uprasza się o liczne i punktualne przybycie:

Giszowiec. Zebranie o godz. 14 w lokalu T. C. L.

Katowice. Zebranie o godz. 14 w lokalu Strzecha Górnicza.

Łaziska Górne. Zebranie o godz. 16 w szkole.

Bujaków. Zebranie o godz. 15 w lokalu p. Puszki.

Giszowiec. Zebranie kartelu o godz 10 w lokalu T. C. L. Na posiedzenie to zaprasza się zarządy filjne, mężów zaufania i starszych brackich. Na porządku obrad: wybory na starszego brackiego.

Nikiszowiec. Zebranie górników o godz. 14 w lokalu związkowym.

Zawodzie. Zebranie o godz. 14 w lokalu Domu Ludowego.

Bielszowice fil. I. Zebranie o godz. 16 w lokalu p. Panka.

Kończyce. Zebranie o godz. 15 w lokalu p. Widucha.

Knurów. Zebranie o godz. 11 w lokalu hotelu kopalnianego.

Bielszowice fil. II. Zebranie o godz. 14 w szkole III.

Siemianowice. Zebranie o godz. 16 w lokalu T. C. L.

Bogucice. Zebranie o godz. 14 w lokalu p. Kozy.

Dział handlowy.

Giełda pieniężna w Warszawie

w dniu 24 listopada 1932 r.

Dolar amerykański 8,91. Funt szterlingów 29,05. 100 franków francuskich 34,81. 100 koron czeskich 26,35. 100 franków szwajcarskich 171,12 100 guldenów holenderskich 354,60.

Giełda zbożowa we Wrocławiu

w dniu 23 listopada 1932 r.

Notowano za 1000 kg. Pszenica 184—200. Żyto 150—154. Jęczmień browarowy 180—195. — Jęczmień do przemiału 168. Jęczmień zimowy 161. Owies 121. za 100 kg. Mąka 70% — 27¾. Mąka żytnia 70% — 22. Mąka przednia 33¾. Ogólne usposobienie spokojne.

Notowania giełdy zbożowej i towarowej w Katowicach

z dnia 24 listopada 1932 r.

Ceny rozumieją się za 100 kg parytet wagon, Katowice, w handlu hurtownym, ładunkach wagonowych.

	Ceny tranzakcyjne		Ceny orjentacyjne	
Żyto	16.90	17.25	17.00	17.50
Pszenica jednolita			26.80	27.80
Pszenica zbierana			25.80	26.80
Owies jednolity			15.75	16.50
Owies zbierany			15.00	15.75
Jęczmień na kaszę			16.25	17.25
Jęczmień browarny			23.50	24.50
Jęczmień pastewny			15.25	16.25
Groch Wiktorja			26,00	30.00
Mąka kartoflana			29,50	30.50
Mak			130.00	140,00
Hreczka			18,00	18.50
Kukurydza			47,00	50.00
Mąka pszenna grysikowa			47.00	50.00
Mąka pszenna 65 proc.			37.50	39.50
Mąka żytnia do 55 proc.			26.25	26 75
Mąka żytnia do 65 proc.			24.50	26.00
Mąka żytnia do 70 proc. „sitkowa"			23.50	25.00
Mąka żytnia razowa do 95 proc.			22.50	24.00
Otręby pszenne grube			10.50	11.00
Otręby pszenne średnie			9.50	10.00
Otręby żytnie			9.40	9.90
Kuchy lniane			21.50	22.00
Kuchy rzepakowe			15.00	16.50
Kuchy słonecznikowe 46 proc.			17.00	17.75
Ziemniaki jadalne			4.00	4.50
Słoma prasowana			6.40	6.75
Siano			9.50	6 75

Ogólny obrót: 988 ton. Usposobienie spokojne.

Z targowicy w Mysłowicach.

Na Centralną targowicę w Mysłowicach spędzono dnia 15—21. 11. 1932 r. 761 szt. bydła, 2893 świń 123 cieląt. Razem 3777 szt. zwierząt.

Płacono w dniu 21. 11. br. za 1 kg żywej wagi za (ceny loco targowica łącznie z kosztami handlowemi):

Bydło: Woły pełnomięsiste, wytuczone 60 do 70 gr, młode mięsiste, niewytuczone i starsze wytuczone 52—59, miernie odżywione, młode, dobrze odżywione starsze 45—51, licho odżywione 38—44. **Stadniki:** pełnomięsiste, wyrosłe najwyższej wartości rzeźnej 52—60, pełnomięsiste młodsze 44—51, miernie odżywione młodsze i dobrze odżywione starsze 37—43, licho odżywione 30—36. **Jałówki i krowy:** pełnomięsiste, wytuczone jałówki najwyższej wartości rzeźnej 60—70, pełnomięsiste wytuczone krowy, najwyższej wartości rzeźnej do lat 7-miu 60—68, starsze wytuczone krowy i mniej dobre młodsze krowy i jałówki 48—59, miernie odżywione krowy i jałówki 38—47, licho odżywione krowy i jałówki 28—37. **Cielęta.** najprzedniejsze cielęta tuczone 75—85 gr, średnie tuczone cielęta i najprzedniejsze ssaki 65—74, mniej tuczone cielęta i dobre ssaki 58—64, liche ssaki 50—57.

Świnie: tuczone ponad 150 kg żywej wagi 123—150, pełnomięsiste od 120—150 kg żywej wagi 100—122, pełnomięsiste od 100—120 kg żywej wagi 85—99, pełnomięsiste od 80—100 kg żywej wagi 70—84.

Przebieg targu: Spęd normalny, targ spokojny, tendencja zniżkowa.

Nadesłane.

Dobre rady.

Z wszystkich nałogów najbardziej rozpowszechnionym jest nałóg palenia tytoniu. Jeżeli w Polsce sprzedaje się tylko gotowych papierosów monopolowych zgórą 9 miljardów sztuk, warto się chyba zastanowić (i to z punktu widzenia społecznego) co i jak palić.

Jako zasadnicze wskazówki zaczerpnięte od fachowców w tej dziedzinie podać palaczom możemy:

1) w żadnym razie nie nabywać papierosów nielegalnego pochodzenia, gdyż dziesiątki wykrytych pokątnych wytwórni wskazuje dobitnie, że ustniki takich papierosów są siedliskiem najróżniejszych bakcyli chorobowych, wywołujących gruźlicę, choroby skórne i t. p.

2) palenie bezustnikowego papierosa jest najbardziej celowe gdyż papieros ten jest oszczędny w stosunku do cen ustnikowych papierosów — tani (zawiera więcej tytoniu) i gwarantuje higjeniczny wyrób maszynowy, bowiem ręcznie robić bezustnikowych papierosów nie można. Tłómaczy się to tem, że ustnikowy papieros wymaga obsługi dwu maszyn, a bezustnikowy jednej. Prócz tego odpada koszt samego ustnika.

Na zachodzie dawno to już zrozumieli, to też papieros ustnikowy wyszedł tam z użycia.

D. E.

Wełna dobrze pielęgnowana zyskuje na trwałości!

Proszę pamiętać, że Persil może przedłużyć piękny wygląd i trwałość naszych ulubionych rzeczy wełnianych. Pielęgnować je troskliwie, bez kłopotu, tanio i łatwo, możemy, piorąc w Persilu. Do tego potrzebujemy tylko zimnej wody i nieco Persilu, na 2 litry wody 1 czubatą łyżkę Persilu. W tym roztworze przedmiot lekko wycisnąć kilkakrotnie, a natychmiast będzie czysty. Pranie w zimnym roztworze Persilu jest nietylko wygodne, lecz i higieniczne, gdyż Persil posiada własności desinfekujące

Persil dla wełny niezastąpiony!

Także waszą garderobę

powierzcie nam, jeżeli chcecie ją poddać czyszczeniu lub farbowaniu, przeprowadzanym bez zarzutu.

Ułatwieniem próby skorzystania z usług naszych będą nasze

wyjątkowe ceny wprowadzające

ważne tylko w pierwszych tygodniach.

	Czyszcz. Zł gr	Farbow. Zł gr
Ubranie męskie . .	7.50	9.50
Płaszcz męski . . .	7.50	10.25
Spodnie męskie . .	3.25	4.25
Suknia damska materjalna	5.25	7.—
Kostjum damski . .	6.75	8.25
Zimowy płaszcz damski	7.50	9.50
Pullover damski . .	3.25	4.25
Bluzka damska . .	2.60	3.50

Ceny dla pozostałych części garderoby są odpowiednio nisko skalkulowane.

Zjednoczone Zakłady Prałń

KATOWICE, ulica Francuska 10.

Tel. 113. Tel. 113.

Zakład stolarski B. Sarnowski

Katowice, ul. Sienkiewicza 4

(w podwórzu)

wykonywa wszelkie reperacje w zakres stolarstwa wchodzące oraz polerowanie, bejcowanie mebli, fortepianów itp. po cenach niskich. Na żądanie wykonywam u klijenta na miejscu.

Krem Aloma Liberti

Jedynie KREM ALOMA Liberti zawiera czynną substancję radjoaktywną, która nadaje twarzy świeży młodzieńczy wygląd i powoduje stopniowe zanikanie zmarszczek i sfałdowań skóry, nie wytwarzając przytem skutków ubocznych. Krem ALOMA posiada pozatem wytworny zapach, chroni cerę od ujemnych zmian atmosferycznych i usuwa wszelkie pryszcze, a jednocześnie służy jako wyśmienity podkład pod puder.

Walne zebranie

Spółdzielni Budowlanej z ogr. odp. w Wodzisławiu.

odbędzie się dnia 10-go grudnia 1932 r. o godz. 8-ej wieczorem w Hotelu Polonja w Wodzisławiu.

Porządek obrad:

1. Zagajenie.
2. Przedłożenie i zatwierdzenie bilansu od 1. 1. 1931 r. do 31. 12. 1931 r.
3. Udzielenie pokwitowania Zarządowi.
4. Wybór Rady Nadzorczej i zatwierdzenie Zarządu.
5. Wolne głosy bez uchwał.

Nowak Józef
prezes Rady Nadzorczej

Uwaga

Z nowo otwartym składem mebli firmy „Dąb" w Katowicach nie mam nic wspólnego

moja firma

Antoni Chruszcz

znajduje się od 23 lat tylko w Dębiu koło Katowic, ul. Dębowa Nr. 2 i 25.

Telefon nr. 13-72.

Skład mebli

Kompletne urządzenia i meble pojedyńcze również meble wyściełane, garnitury klubowe i meble biurowe. — Łożka żelazne.

Przystanek tramwajów i autobusów Dąb. k. kościoła.

W Katowicach nie posiadam filji.

Kuchnie i sypialki

solidnej roboty, modne w wielkim wyborze własnego wyrobu są do sprzedania na dogodnych warunkach

August Szuster
mistrz stolarski

Król. Huta, ul. Krzyżowa 26 Tel. 15-30

przy kościele św. Józefa.

Miód

deserowy tegoroczny, pod gwarancją prawdziwie pszczelny, bez żadnych domieszek, z własnej pasieki i najlepszego gatunku, wysyła za pobraniem 3 kg 7 zł, 5 kg 10 zł, 10 kg 18 zł. — Koleją 20 kg 34 zł, 30 kg 50 zł, 60 kg 94 zł, wraz z blaszankami i opłatą pocztowo - kolejową franko miejsce odbiorcze.

„Pasieka" Podwołoczyska Nr. 29
Małopolska.

Wolne posady

Poszukuje fryzjerki, specj. w ondulacji wodnej i trawej. Świętochłowice, Apteczna nr, 5., Niczyński.

Uczeń, silny, syn uczciwych rodziców, może się zaraz zgłosić. Wilhelm Neisser, mistrz piekarski, Biertułtowy, pow. Rybnik.

Różne

Dzierżawa kilkuletnia wzorowego i rentownego gospodarstwa, 16 morgów (32 morgi pruskie) razem z żywym i martwym inwentarzem, masywnymi budynkami, całorocznym zbiorem i obiewem zimowym zaraz do objęcia. Sprzedaż także możliwa. — Potrzebna gotówka — 5.000 zł. — Łaskawe zgłoszenia do Redakcji „Katolika".

Firma „Samopomoc" w Żorach,

udzieliła pomocy finansowej zł 3000, na pogrzeb, wesele i na narodziny dziecka, następującym członkom: Bączek Rudolf, Cieszyn, Michałkówna Amalija Zebrzydowice, Eufemja Rudzka, — Nowa Wieś, — Bartoszkówna Stefanja Czerwionka, Węgrzyk Aniela Rzędówka, Serwotka Józef Skrbeńsko, Herok Ferdynand Wodzisław, Cyroń Kunegunda Marklowice, Ogiermann Robert Pielgrzymowice, Maciejczyk Gertruda Radziejów, Foltyn Aniela Pielgrzymowice, Eliasz Franciszka Gogołowa. — Prosimy wszystkich członków, powyższe przyjąć do wiadomości i nie zapominać o przysłaniu wzajemnej składki.

Zarząd.

Czytajcie naszą gazetę

Kupiec
Przemysłowiec
Rękodzielnik
Urzędnik
Lekarz
Adwokat
Inżynier
Bezrobotny
Panie
Panowie
Wszyscy czytają ogłoszenia u nas!

Kto chce tanio nabyć instrumenty muzyczne i zegarki, niech żąda cennik ilustrowany z firmy Ignacy Cypres. — Kraków, Szewska 13.

Za długi mojej żony Marji Krząkała z domu Rudol z Kochłowic nie odpowiadam i tychże nie płacę. — Piotr Krząkała.

Tysiące chorych na katar żołądka, wzdęcia, kurcze, bóle, niestrawność, zgagę, nudności, wymioty, brak apetytu, ogólne osłabienie etc., odzyskało zdrowie, używając ziółka sławnego na cały świat doktora Dietla, profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego. Żądajcie bezpłatnej broszury pouczającej! Adres: Liszki — Apteka.

Duży skład także jako warsztat do wynajęcia. Król. Huta, Mickiewicza 4 u gospodarza.

Szukam 8 do 10 tys. zł. na I. hipotekę na dobry procent do rozbudowy letniska. Nowe Hajduki, 3 Maja 8. Leon Strzelecki.

Mam skład od zaraz do wynajęcia. Kończyce, ul. 3 Maja 1, — pow. Katowice.

Zakład fryzjerski z przylegającem mieszkaniem do wynajęcia. Informacje: Siemianowice, Wandy 22, Jarzombek Andrzej.

Tanio i dobrze kupicie wszelkie towary domowe, kuchenne, galanterja, broń, amunicję, maszyny rolnicze, materjały budowlane itp. u firmy Loewego, następcy J. Stęchły i W. Tatarczyk Wodzisław, rynek 9, rzetelna obsługa Tanie źródło zakupu dla odsprzedawców i rzemieślników.

Czytelnikom gazety naszej przypominamy o odnowieniu przedpłaty na grudzień 1932 r. W tym celu prosimy o wycięcie i wypełnienie jednego z poniższych kwitów i wręczenie listowemu wraz z przedpłatą jak się zgłosi przy najbliższej okazji, lub wpłacenie należytości na poczcie. Drugi kwit prosimy wręczyć sąsiadowi z zachęceniem do zaabonowania naszych gazet.

Kwit miesięczny na zamówienie gazety

Niżej podpisany zamawia:

Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena	Opłata pocztowa	Razem
Katolik Śląski Gwiazdka Śląska	Katowice	grudzień 1932	1,50	0,29	1,79

imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.

Pokwitowanie urzędu pocztowego:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

_______________ dnia _______________

Kwit miesięczny na zamówienie gazety

Niżej podpisany zamawia:

Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena	Opłata pocztowa	Razem
Katolik Polski lub Górnoślązak lub Goniec Śląski	Katowice	grudzień 1932	3,00	0,36	3,36

imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.

Pokwitowanie urzędu pocztowego:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

_______________ dnia _______________